

Izhaja v Ljubljani vsak torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K;
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K.

Posebna številka 10 v.

Reklamacije se pošiljane preste.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemaju. Nakopini se ne vraćaju.
Imenit. Kmetopna petiti-vrtilica
(širina 88 mm) za cikat 20 vin.
vekrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

76. štev.

V Ljubljani, v torek, dne 27. julija 1909.

Leto XII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: **Uredništvo**
«Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljate
 naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: **Upravištvo**
«Rdečega Prapora», Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Kammerl Blenerth?

Državni zbor je baron Bienert zaključil. Kakor je pred pustom udaril po parlamentu baje radi češkoradikalne obstrukcije, tako sedaj radi agrarno-klerikalne. Vmes pa je pripovedoval, da želi delaven in močan parlament. Kakor se vidi, se be-sede slabo strinjajo z dejanji. Za to tudi razlogi, ki jih navaja baron Bienert za svoja dejanja, niso prepričevalni. Ko je letos prvič zaključil parlament, se je hitro pokazalo, da mu je bila odsotnost državne zbornice zelo prijetna, ker mu je olajšala izdajo zakladnih listov in ker ni bilo treba ljudskemu zastopu odgovarjati o diplomatskih in vojskih korakih v aneksijski zadevi. Sedaj pa je poslal poslanca domov tisti hip, ko je bilo največ upanja, da se poravnajo težave in da postane državni zbor delaven. Pogajanje med obstrukcijo in tistim odborom, ki je bil voljen na konferenci klubskih načelnikov po Adlerjevem govoru, je bilo v najboljšem tiru in če bi ne bil Bienert posegel z nerodno roko vmes, bi se bil najbrže dosegel sporazum. Nemški zaupniki so se začeli obotavljati, ko so prišli od Bienert, ki se jim je kazal tako užaljenega, da so se ustrašili ter sklenili, napraviti rajši vsako neumnost kakor pa dovoliti, da bi bil njih ljubljene nevoljen.

Bienert se je postavil na stališče, da bi bila v obliki, po kateri se je imela doseči delavnost parlamenta, nezaupnica vladi. To je seveda precej resnično. Bienert ni znal premagati obstrukcije in se ni znal pogoditi z njo. Če bi bil parlament sam napravil red v svoji hiši, bi bil pokazal, da mu je mogoče, kar je bilo nemogoče vladi. To je poudarjal že dr. Adler nemškimi nacionalcem, oziroma krščanskim socialcem, torej ni bilo to nič novega. A sele, ko jim je Bienert povedal, da ga to res žali, so se skujali in vlada je zaključila parlament.

Ce imamo to pred očmi, nam mora biti jasno, da je mislil Bienerth edino na svoj položaj. Parlamenta ni zaprl radi njegove nedelavnosti ali nesposobnosti, temveč radi svojega portfelja. Prav

zato, da se ne pokaže zmožnost državnega zbora, s čimer bi se bila pokazala Bienerthova nezmožnost, je moral oditi na počitnice.

Konstitucionalno mišljenje sedanjega načelnika vlade je bilo vsaj v opozicijskih krogih vedno dvomljivo; zlasti socialni demokratje mu niso nikoli zaupali, pa so mu to tudi večkrat povedali. Sedaj se pa sploh ne more več govoriti o dvomu, temveč popolnoma jasno je, da ima gospod baron o ustavnih načelih čudne pojme. Konferenca klubskih načelnikov in njen sklep, ki se išče sporazuma, sta ga prepričala, da parlament ne odobrava njegove metode. Zares ustavno misleč minister bi moral iz tega izvajati posledice. Zakaj tak položaj je brez suma kriza in v ustavni državi se morajo krize reševati.

Lahko pa bi se to zgodilo na dvojen način. Vlada lahko razpusti državni zbor in razpiše nove volitve. S tem vpraša volilce, če se strinjajo z njeno politiko ali ne. Vlada, ki se čuti močno, bi to storila. Drugi način pa je ta, da se vlada sama odstrani in napravi prestor kabinetu, ki se lahko oslanja na parlament.

Bienertli ni storil ne prvega, ne drugega. Demisioniral ni, ker preveč ljubi svoje mesto; parlamenta ni razpustil, ker se boji novih volitev. S tem kar je storil, namreč z zaključitvijo parlamenta pa ni dosegel nič drugega, kakor da se zavlači kriza in da se zavlači delo. Za nekoliko mesecev si je rešil portfelj in zato sme biti hvaležen Šustersiču in Udržalu. Toda kaj bo, kadar se bo moral državni zbor vendar zopet sklicati? Zakaj tako kakor na Hrvaškem, kjer se vlada kar po dve leti brez parlamenta, vendar ne gre v Avstriji. Na čudeže se menda ne zanaša. In če teh ne bo, ostane položaj v jeseni tak, kakršen je sedaj. Ali bo Bienertli takrat razpustil parlament? Ali bo takrat demisioniral?

Govorilo se je o rekonstrukciji kabineta za jesen. A sedaj je tudi to otežčano, zakaj če Bienert ne kapitulira pred obstrukcijo in če ne imenuje tistih ministrov, ki jih bosta zahtevala Šustersič in Udržal, si ne bo nič pomagal. Obstrukcionisti pa menda ne bodo zadovoljni, če se zamenja le nekoliko ministrov, temveč bodo hoteli, da izroči pred vsem Bienert svojo listnico drugemu. Tedaj bomo

v oktobru tam, kjer smo bili v juliju in ves uspeh Bienerthove taktike bo ta, da se je ubil dragocen čas. Im čas — je denar.

Bosenska uprava.

Ko sta bili Bosna in Hercegovina še okupirani deželi, so se včasih čule o endotni upravi reči, ki so močno uničevale manenje, da se se turške razmere pod avstrijskim zistemem obrnile na bolje. Sedaj sta deželi anektirani in pričakovati bi bilo, da se vsaj zdaj vpeljejo moderne razmere. Toda sliši se pač, da hočejo reformirati vojno upravo, ustanoviti dvoje kornih poveljnistev, imenovati generala Verešanina za guvernerja, nič pa še ne kaže, da bi prisli v splošni upravi evropski nazori do veljave. Poročajo se namreč čudne reči o zemljskih transakcijah, o katerih bo na vsak način treba v delegacijah temeljito govoriti.

Zadeva ima dve strani, ki sta si popolnoma nasprotni. Ena je ta, da se naenkrat jemlje ma-
lina kmetom pravica, obdelovati in uživati
zemljo, ki so jo obdelovali, kar se spominjajo;
to se utemeljuje s trditvijo, da je dotična zemlja
državna last. Takih slučajev je bilo že več v raz-
nih krajih dežele. Kjer so prej kmetje delali v potu
svojega obraza, se jim to kar hipoma prepove pa
se sadi želod. Sodeč po tem bi moral človek misliti,
da poje državi huda za zemljo.

Toda če se ozremo na drugo stran, bi morali priti prav do nasprotnega zaključka. Bosenska vlada je darovala Husejn begu Biščeviću velik gozd in ker je bilo o stvari veliko govora, je prosila avstrijska vlada skupnega finančnega ministra Buriana za pojasnilo. To je dobila, ko je preteklo nekoliko tednov. Ampak nikakor se ne more reči, da to pojasnilo res pojasnjuje zadevo. Burianova nota, poslana avstrijski vladi, priznava, da so bili gozdovi v občinah Gorinja, Bizovac in Japra Mackić vknjiženi kot deželna last. Začetkom leta 1908 pa je poročnik Husejn beg Biščević y imenu svojega očeta Derviš beg Biščevića zahteval, da se prepiše 2700 hektarjev teh gozdov nanj, češ, da so bili pred okupacijo omenjeni gozdovi njegovi in da jih rabijo tudi sedaj izključno njegovi kmetje.

PODLISTEK.

Novo leto.

Konec.

Tudi četvorke je bil konec. Golob je spremil Minko k materi in ko je zaplesala mazurko z drugim plesalcem, jc dejal: „Ne vem, morda se gospodična slabo počuti. Kaj vedno tako malo govori?“

Gospa Gorjačeva pa je hitela: „Oh, ne, ne, hocoj je trudna; sama sem že opazila. Sicer je pa prav zgovorna in vesela. No, ako ste se slabo zabavali, moramo to popraviti. Povabim vas prihodnjič na dom, pa bodele videli, kako je ljubezniva. Veste, domače dekletke; ni za take velike zabave, ker jo izmuči šum. A doma vam je zlato.“ Golobu je bilo to prav všeč.

Ob dveh je prišel gospod Gorjač povedat, da „je čas“. Odpeljali so se domov in Minki je odleglo. Vsi so šli takoj spat. Oče je še enkrat voščil hčerki veselo novo leto . . .

Minka se ni slekla. Odložila je samo plašč, pa je legla na posteljo. Izprva je bila brez misli. Zdelo se ji je, da ima svinec v glavi. Potem so

ji zašumele misli in melodije v možganih, brez reda in jasnosti. Počasi se ji je začelo bistrirati.

Da, človek bi bil lahko srečen, četudi življenje ne bi bilo valček, in opojna, hipnotizujoča godba. Ali kdaj bode ona srečna? . . . Novo leto . . . ?

Bilo ji je, kakor da pleše z Dragotinom; čutila je bila njegovo roko okoli svojega pasu in godba ji je pela njegovo ljubezen, žarko in vendar plašno, toda edino iskreno — in to je bila sreča. Tako velika sreča je bila, da je lahko pozabila na vso muko zoprnega večera, tega simbola njenega življenja v zadnjih dveh letih. In sedaj ji pripeljejo Goloba!

Sreča! Nikjer je ne bo brez Dragotina; nikoli je ne bo, kajti kako naj bi ubogi odvetniški pisar premagal voljo njenih staršev? Nikogar ni, ki bi pomagal dvojici mladih, po enem cilju, po eni, po edini sreči koprnečih ljudi. Ni, ne v nebesih, ne na zemlji . . .

Nikogar! . . . In novega leta ne bode. Stara brezupnost, stara sužnost, staro umiranje . . . A človek bi bil vendar lahko srečen, godba bi lahko igrala marsikak valček, poln hrepenjenja, poln ljubezni, poln mirno, blago izpolnjenih želja . . .

Oh, v ušesih so ji zašumeli mili akordi — pred zatisnjenimi očmi se je polagoma zavrtelo, sama se je vrtela in srce se ji je topilo v blaženosti in Dragotin jo je nežno prižemal . . . in tako srečna, srečna . . . !

Ne, to so sanje! Pa — kaj naj pogine v sanjah, ne da bi enkrat prijela svojo srečo z močno roko? Ves svet ji ne da sreče, ako ne pride iz edinega vira! In lahko bi bila srečna. Lahko bi doživela novo leto. Ako sama hoče... Ako...

Seveda . . . Poseči je treba po sreči . . .

Že je bila na nogah. Še enkrat so naskočile misli: Svet, ljudje, govorice . . . Ali to je bil že nejasen kolobar motnih barv, med katerimi pa je zmagovala rdeča ognjena boja: Moja sreča! Moje novo leto!

Ogrnila je plašč, vzela je svečo in ključ in kakor tatica se je potihoma odplazila iz hiše, po mrtvih, temnih ulicah in tam zunaj v predmestju je trkala na okno, dokler ji ni Dragotin ves v čudu, a nem v neizmejni sreči odprl . . . Ostala je pri njem.

V dveh dneh je vedelo vse mesto za škandal.

Bosenske deželna vlada je ukazala preiskavo, da se dožene, če je Biščevićeva zahteva opravljena. Zaslili so se prebivalci dotičnih vasi kot spominske priče. Nekateri so potrdili Biščevićovo trditev, drugi pa so jo odločno zanikali. Brez dvoma se je pa pokazalo, da druga Biščevićeva trditev, češ, da rabijo one gozdove samo njegovi kmetje, ni resnična. Ves čas se namreč imeli tudi drugi prebivalci imenovanih občin pravico do lesa in paše ter so jo tudi rabili.

Ko je vlada zaključila poizvedovanja, je sklenila, oddati begu Biščeviću 1150 hektarjev gozda, vrednega milion kron. Burianova nota zagotavlja, da se bodo ostalim kmetom in občanarjem ohranile njihove pravice. To zagotovilo pa ne izpodbi dejstva, da je celo darilo zelo sumljivo. Če bi bilo res, da so bili gozdovi pred okupacijo Biščevićeva last, bi bilo vendar čudno, da je trideset let ni zahteval, ampak šele zdaj, ko so vsi dokazi otežčani, prihaja s tako terjatvijo. Trideset let zadostuje celo za privatnega človeka, da obvelja njegova last, če je ves čas posedoval predmet. Tukaj je dokazano, da so gozdovi vključeni na deželo in da jih je posedovala trideset let. Napram državi pa izgine sicer že v treh letih vsaka pravica, če je njena last vključena.

Na eni strani se torej mali kmetje preganjajo s svoje posesti brez milosti in ozira, na drugi se pa begom izročajo zemljišča, vredna milione. Takšne so bile navade, ko je bila Bosna turska in so vladali paše. Zdaj pa je baje avstrijska in vendar se gode take reči!

Strokovni pregled.

Zborovanje rudarske unije.

Po sklepu delegacijske seje, ki je bila dne 28. in 29. maja 1909., bo v galerijski dvorani »Delavskega Doma« na Dunaju, XVI., Kreitnergasse 31—33 v dneh 4., 5., 6. in 7., po potrebi tudi 8. oktobra 1909.

III. zbor »Unije rudarjev«.

Provizorično se je dnevni red določil tako:

1. Otvoritev zбора:

a) Določilo dnevnega reda in pravilnika;

b) Volitev komisije za pregledovanje predlogov;

2. Poročila;

a) Za predstojništvo Unije poroča Anton Jarolim;

b) Za unijsko blagajno poroča Em. Kratochwil;

c) Za redakcijo časopisa »Glück auf« Franc Ebert;

d) Za redakcijo časopisa »Gornik« Jan Pytlík;

e) Za redakcijo časopisa »Na zdar« František Riegel.

f) Poročila revizorjev.

3. Organizacija, poročevalec Anton Jarolim.

4. Stanje rudarskega zakonodajstva; poročevalec Frant. Ebert.

5. Volitev unijskega tajništva.

6. Predlogi, ki se niso rešili v razpravi dnevnega reda.

Predlogi za zbor Unije se morajo po § 12, točka 6 unijskih pravil vložiti osem tednov pred zborom pri predstojništvu Unije, ki jih mora šest tednov pred zborom objaviti.

Predlogi, ki jih nameravajo vložiti krajne skupine in vplačevalnice, morajo biti najpozneje do 8. avgusta pri centrali Unije.

Razdelitev za volitve delegatov se razglasi pravočasno.

Predstojništvo Unije.

Za letošnji zbor objavlja predstojništvo Unije sledeče predloge za pravila:

Splošne določbe. Za sprejemanje članov naj se dostavi v prvi točki, prvi odstavek: »Rudarji, ki že uživajo provizijo, se ne morejo sprejeti za člane Unije.«

Drugi odstavek naj se glasi: »Moški in ženski člani od 16. do 20. leta ter provizionisti, ki so že bili polnopravni člani, so člani tesnejših pravic (III. razred), vsi drugi so v II. in I. razredu polnopravni člani.«

Na četrti strani v prvem odstavku naj se v drugi vrsti za besedo »prvega« doda »ali drugega razreda«.

Na četrti strani v drugem odstavku za besedo »Prispevki« naj se dostavi: »Člani, ki pre-

stopijo iz nižjega razreda v višji, dosežejo povečane pravice v višjem razredu šele tedaj, ko so vplačali v tem razredu 52 tedenskih prispevkov. Dokler se ne doseže ta čakalna doba, veljajo za podpore postavke prejšnjega razreda. Če prestopi kdo iz višjega v nižji razred, se zmanjšajo pravice tisti dan, ko se ypiše prestop.«

K točki »Vplačevanje doneskov«: »Ustanavljajo se trije razredi po doneskih. Članarina znaša na teden:

za I. razred 50 vin.,

» II. » 40 vin.,

» III. » 20 vin.,

Prvi razred ni splošno obvezen in se vpeljuje le za take člane, ki si hočejo z vplačevanjem 50 vinarskega tedenskega doneska zagotoviti večje pravice.

Drugi razred se splošno vpeljuje in vsak nad 20 let stari član, izvemsi provizioniste, je obvezan, plačevati donesek II. razreda, t. j. 40 vinarjev na teden.

V tretji razred spadajo člani v starosti izpod 20 let in vsi provizionisti.

Razdelitev doneskov (k točki 3). Krajne skupine in vplačevalnice obdrže v vseh treh razredih od vsakega dobljenega doneska 11 vinarjev.

Centrali Unije se oddaja:

od vsakega v I. razredu dobljenega 50 vinarskega prispevka 39 vinarjev;

od vsakega v drugem razredu dobljenega 40 vinarskega prispevka po 29 vinarjev;

od vsakega v tretjem razredu dobljenega 20 vinarskega doneska po 9 vinarjev.

Zadnji odstavek tretje točke se ima glasiti: »Vpisnina in cena za izdane duplikate se mora v celoti oddati centrali Unije.«

Prekinjemo vplačevanje doneskov.

(Peta točka):

a) Člani po več kakor 10 tednov trajajoči bolezn ali brezposelnosti, dokler traja;

b) člani, ki so bili poklicani na vojaško službo, dokler jo opravljajo.

Člani tretjega razreda se ne morejo nikakor oprostiti plačevanja doneskov.

Dalje prih. v torek.

Politični odsevi.

* Novo francosko vlado je sestavil Aristid Briand, justični minister Clemenceauvega kabineta in bivši socialist. Sploh so v novem ministrstvu kar trije nekdanji socialisti: Poleg Brianda še splošno znani Millerand, ki je bil trgovinski minister v kabinetu Waldeck-Rousseau, ter Viviani, ki je imel v zadnjem ministrstvu listnico javnih del. Motil bi se pa, kdor bi mislil, da je vsled tega nova vlada radikalnejša od zadnje ali pa celo da bi bila socialistična. Narobe. Briandov kabinet se tako približuje desnici kakor nobeden izza Melinovega. Člani vlade so sledeči: Predsedstvo, notranje zadeve ter bogočastje Briand; pravosodje Louis Barthou; zunanje zadeve Pichon; finance Cocherly; pouk in umetnost Doumerque; trgovina in industrija Jean Dupuy; poljedelstvo Ruau; kolonije Trouillot; delo in socialne naprave Viviani; mornarica admiral Boue de Lapeyère; vojna general Brun. Od teh so bili v prejšnjem kabinetu. Briand, Barthou, Pichon, Ruau, Viviani.

* Aristide Briand, ki je postal načelnik nove francoske vlade, se imenuje »neodvisen socialist«. Član zedijene socialistične stranke ni. Bil je pa nekdanj eden najradikalnejših socialistov, ki je smatral generalno stavko za najvažnejše orozje delavskega boja. Generalna stavka je po njegovem tedanjem mnenju prava oblika delavske revolucije; na strokovnem kongresu v Marzili leta 1892 je naravnost dejal: »Čvrsto verujem, da bo generalna stavka revolucija... Če ima revolucija izraziti razredni boj, ne more biti nič drugega kakor generalna stavka.« Zagovarjal je tudi vojaško stavko. Vse to je bilo. Danes je Briand načelnik buržoazne vlade v buržoazni državi kakor je nekdanj strogo obsojal pregajanje delavcev, tako bo sedaj sam preganjal državne delavce in uslužbence, če si bodo hoteli z bojem izboljšati položaj. Ministrski predsednik in izdajalec.

* Millerand se, odkar mu je stranka postavila stolček pred vrata, ne imenuje več socialista, temveč je popolnoma prestopil k takozvanim socialnim radikalcem. Ko je prvič vstopil v vlado, je bil še socialist in se je dolgo boril, da bi ga stranka priznala za člana. V mednarodni socialni demokraciji je izzvalo njegov vstop v meščansko vlado zelo živahno debato in na pariškem mednarodnem kongresu leta 1900, se ni o nobeni stvari toliko debatiralo, kolikor o njegovem ministrstvu. Jaurès ga je tam že živo zagovarjal, dokazujoč, da je Millerand z najboljšimi nameni sprejel ministrstvo. Kongres pa je z ogromno večino

sprejel resolucijo, ki načeloma obsoja vstop socialistov v buržoazno vlado. Ta resolucija se je pozneje na kongresu v Amsterdamu potrdila. Millerand pa vendar ni izvajal posledic, temveč je ostal minister celo tedaj, ko se je moral udeležiti sprejema carja Nikolaja. Tako se je sam spravil iz stranke. Vse njegove želje so šle pozneje le za tem, da pride zopet na vlado.

* Viviani je v zadnjem ministrstvu upravljal dela in socialne naprave; ta portfelj mu ostane tudi v sedanjem kabinetu. Tudi on se imenuje »neodvisen socialist«, vendar je med njim in Briandom razlika. Briand hoče vladati in v ta namen je postal renegat. Viviani bi rad kaj dosegel za delavstvo in v ta namen je postal minister. Seveda je njegova želja utopična. Ne da ne bi imel dobrih namenov in načrtov; toda izvršiti jih ne more, ker ne odločuje sam, ministristvo, v katerem sedi, je pa meščansko in večina parlamenta, kateremu je odgovoren, je protidelavska. V stranki bi delavstvu lahko mnogo več koristil kakor na vladi.

* Barthou, ki je v Briandovem kabinetu prevzel pravosodno ministristvo, je bil v starem kabinetu minister za pošto in brzojav. Prej je že bil poljedelski minister v Malinovem kabinetu. O njem ni povedati nič drugega, kakor da je rad minister.

* Finančni minister v novi francoski vladi je postal Cocherly. To ministristvo je posebno važno, ker je že davno na dnevnem redu davčna reforma. Prejšnji finančni minister Caillaux je imel v tem oziru simpatične načrte; hotel je vpejati progresivni (naraščajoči) dohodninski davek. Sploh je v davčnem zakonodajstvu vpošteval socialne razmere. Razume se, da je imel vsled tega v meščanskih strankah mnogo sovražnikov. Cocherly, ki mu zdaj sledi, je jako »zmeren« in radikalnih davčnih reform ni pričakovati od njega.

* Radikalni poslanec Lefferre, načelnik izvrševalnega odbora radikalne stranke, bo v torek v francoski zbornici interpeliral novo vlado o njenem stališču. Pokazalo se bo torej prav kmalu, če se je Briandov eksperiment posrečil ali ne.

* Dalmatinski deželni zbor bo sklican dne 17. septembra.

* Ruski vojni material za Črno goro. Iz Odeše poročajo: Ruski pomožni krizar »Peterburg« je zapustil tukajšnje pristanišče z blagom, ki je, kakor se govori, namenjeno v Bar ter ima na krovu okoli 7000 tonelet vojnega materiala, in sicer poljske topove, mitraljeze, municije, velike množine razstreljivih snovi za mine itd., kar je vse podaril car Nikolaj črnogorskemu knezu. Že v januarju t. l. je nameravala ruska ladja »Cherson« enak tovor, a je bila preprečena po avstrijskih vojnih ladjah. Ker je pa sedaj vsled avstrijsko-črnogorske pogodbe barska luka prosta, se bode tovor križarja lahko izkrcal.

* Ruska vlada je prepovedala »Sokolsko zvezo« v veliko radost naših Rusomanov.

* Atentat na revolucionarja Burceva? Listi javljajo, da so voditelji »pravih ruskih ljudi« sklenili dati Burceva umoriti, ker jim je neprijeten radi njegovih razkritij o policiji. Jaurès je na to opozoril francosko vlado.

* Car v inozemstvu. Hesenski veliki vojvoda je odpotoval s soprogo in z otroci v Kiel, kjer pozdravi s pruskim princem Henrikom 1. avgusta carja, ruskega prestolonaslednika in štiri carjeve hčerke. Poroča se, da prideta car in carica sredi avgusta v hesenski grad Wolfsgaden, kjer ostaneta dva meseca. Zdravstveno stanje carice Aleksandre se je zadnji čas zdatno izboljšalo.

* Ruski car na Francoskem. Kombiniranih vaj severnega in sredozemskega francoskega brodograja ob obisku ruskega brodograja v Cherbourgu se udeleži deset podmorskih čolnov. Na slavnostnem sporedu je tudi polk z Wilbur Wriothovim aeroplanom in se izpusti v morje velika potapljalna ladja »Franklin«.

Dopisi.

Zagorje ob Savi. Seja občinskega odbora dne 22. julija 1909. ob 3. popoldne. Zapisnik zadnje seje se je prečital in vzel na znanje. Potem predlaga g. Wake (klerikalec), da se ne prepusti več virilnega glasu »Občnemu konsumnemu društvu«, posojilnici, rudniškemu konsumnemu društvu, južni železnici, nasproti da se imajo prepustiti virilne glasove samo samostojnim podjetnikom, ne pa korporacijam. Župnik Roth pa predlaga, da naj se za časa obravnave te točke odstrani virilista posojilnice in konsumnega društva. Sodr. Čobal se izjavi proti predlogu župnika, k predlogu g. Waketa pa dokazuje v smislu § 1 in 17. občinskega volilnega reda za Kranjsko, da je predlog g. Waketa smesen, citira razsodbo višjega sodišča z dne 6. februarja 1890, na kar se predlog g. Waketa z 10. glasovi proti 6 klerikalnim odkloni. Potem se priznava virilni glasovi posojilnici, rudniškemu konsumnemu društvu, nasproti se odbijajo virilni glasovi Josip Svaigerju in Antonu Omerzu; o zadnjem se bo šele prepričalo, če v resnici plača toliko davka. Potem se izreče občinski odbor za razširjenje ljudske šole v Zagorju iz petnaestrazrednico in za ustanovitev paralele na topliski šoli. Samostojni lov južne železnice se odkloni. V občinsko zvezo so se sprejeli Josip Korošec, Pavel Fritsch, Marija Strmelj, Perniču pa se

je obljubilo, če doseže avstrijsko državljanstvo, da se sprejme. Podpora se da Jeri Guggenbichler 10 K mesečno, Mariji Smrekar 6 K, Mariji Dornik 6 K in potem otrokom Adolfa Kopriva 20 K mesečno do 14 let. Pri zadnji točki za podporo so klerikalci pozabili na besedo »ljubi svojega bližnjega«, ker so se posebno branili dati podporo nedolžnim otrokom.

Opomniti se mora, da je bila seja še s starim odborom, dasi je bila njegova doba že 19. maja t. l. potekla; ker pa so klerikalci vložili pritožbo proti volitvam, ki pa še ni rešena, je bila torej še seja starega odbora, kateremu pripada od naše stranke samo sodrug Čobal.

Sv. Ivan pri Trstu. Pri nas je že od nekdanj zelo ugoden teden za socialno demokracijo. Zato pa naš kraj ni brez socialnih demokratov, temveč jih šteje prav lepo število. Pri minulih volitvah v deželni zbor odnosno v mestni svet tržaški je dobil socialno-demokratski kandidat Fran Milost 236 glasov. To število je zelo častno, ako pomislimo, da je dobil slovensko-narodni kandidat nekoliko nad 500. Tržaška »Edinost« bo seveda trdila, da so za Milosta glasovali italijanski delavci, češ, da med slovenskimi delavci z okolice socialna demokracija nima pristašev. Mi pa vemo seveda, da so glasovali socialno-demokratsko, če že ne izključno, pa vsaj večinoma pristni slovenski delavci in volilci, ki ne mislijo z možgani gospode, sedeče v »Narodnem domu«. Pred kratkim se je osnoval pri nas odbor z namenom, da uredi vse potrebno za ustanovitev delavskega izobraževalnega društva. Ta odbor je povabil socialistično misleče delavce pretečeni pondeljek na zaupno posvetovanje v prostore gostilne »Cec«, da se tam pogovore o ustanovitvi izobraževalnega društva. Vabilu se je odzvalo 128 delavcev, ki so popolnoma zasedli veliko sobo v omenjeni gostilni. Na posvetovanju je poročal sodrug Regent iz Trsta o velikem pomenu izobrazbe in o nalogi, ki jo morajo vršiti delavska izobraževalna društva. V lepem govoru je tudi raztolmačil, kako in zakaj se mora delavstvo organizirati strokovno, politično, gospodarsko in v izobraževalnih društvih. V poslednjih mora delavec imeti priliko, da se tudi resnično naobrazi, da ne bo samo čutil, temveč tudi razumel potrebo organizacije, razumel, da je njegov prostor v vrstah delavstva, razumel, kaj je socializem in kaj socializem hoče in kako je treba delati, da se preuredi današnja kapitalistična družba v socialistično, v pravično družbo. Po lepem govoru so navzoči izvolili novi odbor, ki ima nalogo urediti vse potrebno, da bomo imeli v kratkem tudi pri nas svoje delavske izobraževalne društvo, odnosno podružnico dobro znanega tržaškega »Ljudskega odra«. V odbor so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Košuta Anton, Šivic Ivan, Karban Fran, Dubas Josip, Bizjak Anton in Trento Ivan. Sedaj pa sodrugi, na delo! V izglede pa naj nam bodo sodrugi v Sv. Križu, katere hočemo in moramo posnemati, ako hočemo doseči svoj cilj.

Domače vesti.

— **Socialna stranka** — pravi dr. Krek, da je kler. S. L. S. To je povedal predzadnjo nedeljo v »Unionu«. In potem je začel dokazovati, da ni obstrukcija v socialnem oziru nič škodovala, češ, socialno zavarovanje se itak ne bi bilo rešilo v sedanjem zasedanju, zakon o trgovinskih uslužbencih je vlada zavlačevala i. t. d. Lepo. Ampak dr. Krek vendar ne more utajiti, da je bil zdaj zakon o trgovinskih uslužbencih gotov in da bi ga bila zbornica lahko rešila v petnajstih minutah. In Krek vendar ve, da je vse dosedanje delo o socialnem zavarovanju padlo pod mizo in da je na vsak način izguba, če ne more odsek nadaljevati dela. Dr. Krek morda želi, da bi njegova stranka bila socialna in demokratska, a to mu ne daje pravice trditi, da je. Dr. Krek ni neumen človek. Med svojimi strankimi tovariši ve in zna največ. Prav zato je pa njegov greh mnogo večji, zakaj njemu mora biti jasno, da vsa obstrukcija ni bila nič drugega kakor Šušteršičevo maslo. Dr. Krek naj prečita svoje zadnje govore v parlamentu, potem pa svojo neslano zofistično čenčarijo z nedeljskega shoda, pa naj vpraša samega sebe, če se sme ponašati z lakajsko službo, ki jo je izkazal svojemu zaletelmu oberbogu. Krek je govoril v Unionu tudi nekaj o varstvu vere. Kadar ni storil nič drugega, nego da je branil svojo vero, ga še noben socialni demokrat ni napadel, še celo hvalili so ga: če je n. pr. kaj pametnega povedal o odnošajih cerkve in države. Sedaj se klerikalci pač napadajo. Toda če pravi Krek, da se to godi radi vere, tedaj se dr. Janez Evangelist enostavno laže. Krek prav dobro ve, da leta napadi na herostratstvo te trapaste in kriminalne obstrukcije in če je že žalostno, da ni imel dovolj poguma, da bi bil svojim ljudem povedal, kakšno tepečasto hudobijo mislijo uganjati, je še bolj žalostno, da zdaj zavija in zagovarja stvar, s katero se itak ne more v srcu strinjati.

— **Obrtno sodišče** dobi Ljubljana s 1. decembrom na podlagi naredbe justičnega ministrstva. Čas je že, da se to zgodi. Sodišče bo merodajno za enak obseg kakor ljubljanska okrajna sodnija in bo imelo tri skupščine, ki bodo samostojno volile. V prvi skupini bodo vsi veliki obrati izvezni trgovino; ta skupina voli 16

prisednikov in 8 namestnikov za obrtno ter 4 prisednika za prizivno sodišče. V drugi skupini so vsi mali obrati izvezni trgovino; ta voli 20 prisednikov in 12 namestnikov za obrtno ter 4 prisednike za prizivno sodišče. Tretja skupina za trgovinska podjetja voli 12 prisednikov in 8 namestnikov za obrtno ter 4 prisednika za prizivno sodišče. Prisedniki, odnosno namestniki dobe za ves dan 5 kron, za pol dneva 2 K 50 vin. diet.

— **Ljudje še sanjajo** s skupnem gospodarskem delu s klerikalci — se jezi »Slovenski Narod«. Takole razlaga svojo jezo: »S kolom po bratu, sovražnika pa božal!« »Slovenec« se je z vso srditostjo zagnal v »Mestno hranilnico ljubljansko« zaradi zvišanja obrestne mere, istočasno pa po-božal nemško »Kranjsko sparkaso« kot dobrotnico dežele! Še več! »Slovenec« napoveduje »Mestni hranilnici ljubljanski« boj, ki se baje začne že te dni. Pa ljudje še sanjajo o skupnem gospodarskem delu s klerikalci! Boleti mora človeka srce pri takih razmerah, ki jih ustvarja taka slovenska (!) stranka! »Narod« je torej hud in kdor sanja v teh razmerah o skupnem gospodarskem delu s klerikalci, ne more uživati njegove milosti. Toda čudno! Ni še davno, ko je »Slov. Narod« udrihal z loparjem po nas, ko smo enostavno konstatirali liberalno-klerikalno zvezo. Tako kratkega spomina menda vendar nimajo pri »Narodu«, da ne bi prav nič vedeli, kaj in kako so sami pisali, kako so priporočali slogo in dokazovali njeno potrebo še meseca decembra. In ko smo se pošalili ter dejali, da se je slovenska liberalna stranka zaročila z rimljansko klerikalno je vstal sam glavar dr. Tavčar za zagovor klerikalnega slovenstva. Kako hitro se izpreminjajo časi! Tako hitro, da danes živ krst ne verjame liberalnemu protiklerikalizmu. Čez noč so se pobratili, čez noč so se skregali in čez noč bi se zopet začeli objemati, če bi le Šušteršič hotel.

— **O zgradbi dveh novih ljudskih šol v Ljubljani** je sklenil mestni svet: Zgradi se poslopje petrazredne III. mestne deške ljudske šole na Prulah in poslopje II. mestne dekliske šole na Ledini. Parcelira naj se mestno posestvo na Poljanah na osem parcel, opusti Kapiteljska ulica in otvori nova začasna ulica. Na Prulah naj so parcelira Koslerjev svet, kolikor ga bo ostalo od stavbišča za novo šolo. — Likozar predlaga, naj bi se sedanjí VI., VII. in VIII. razred II. mestne ljudske in osemrazredne dekliske šole preustrojili v II. me-čanski šoli. Povišek plač učiteljev naj bi prevzela občina. Naj se v tej zadevi občinski svet obrne na deželni odbor. Obveljali so vsi predlogi poročevalca Dimnika in Likozarjev predlog se je izpremenil v toliko, da ne napravi načrta za III. mestno deško ljudsko šolo nadinženir Hanuš, marveč mestni arhitekt Koch. Odobrilo se je poročilo občinskega svetnika Malija, da se zgradi potreben prizidek k mestnemu liceju. Stroški bodo 70.000 K. Stavba bo že letos pod streho.

— **O zgradbi obrtne šole v Ljubljani** je sklenil mestni svet: Od nemške komende se nakupi 14.260 m² sveta, ako ga ta proda, kakor je bilo prvotno dogovorjeno, za 44.527 K; ako bi komenda zahtevala večjo svoto za svet, se zgradi obrtna šola na 19.791 m² obsegajočem mestnem stavbišču za državno železnico. Imenuje se stalna stavbna komisija, v katero se izvolijo: Förster, Hanuš, dr. Krajc, dr. Oražen, Pavlin, Šubic, Turk. Za stavbnega voditelja se določi mestni stavbni svetnik Jan Duffa in se mu določi za čas zgradbe mesečna doklada 200 K. Na deželni odbor se vložijo prošnja za deželno podporo, na Mirju se pa napravi nova cesta, če se kupi svet nemške komende, kar je verjetno.

— **Polzkužen samomor vojaka.** V Trstu je skočil 23 let stari infanterist 97. pešpolka Anton Kočevar »radi nesrečne ljubezni« iz transportne hiše v ulici Belvedere na cesto in se nevarno poškodoval.

— **Otrok utonil.** V četrtek popoldne se je na barkovlanskem morskem obrežju kot po navadi vsak dan — kopalo več otrok, med temi tudi 9letni Mario Spanger z Grete pri Trstu. Ko so bili drugi otroci že vsi iz vode, so zapazili, da je Spanger izginil pod vodo. — Držnejši so plavali takoj tja, kjer se je kopal in ga po mnogem trudu spravili na kopno. Ali siromak je bil že mrtev.

— **Nenraven nspad na ladji.** Iz Trsta se poroča: Pretekli teden je potoval neki profesor iz Gorice s svojo soprogo na parniku iz Kotora v Hvar. Po noči je kapitan po svojem slugu dal narkotizirati profesorja. Sluga mu je namreč prilil v vino narkotno tekočino, da je trdo zaspal. Med tem je kapitan vdrl v kabino profesorjeve soproge ter jo hotel posiliti. Gospa se je s težkim trudom ubranila pohotniku, klicoča na pomoč svoje sopotnike, ki so vlomili v kabino ter rešili gospo. Uvedena je o tej aferi, ki vzbuja veliko senzacijo, najstrožja preiskava.

Zahtevajte
po vseh gostilnah,
kavarnah in
brivnicah

Rdeči Prapor!

Zadnje vesti.

Po zraku čez morje.

Kar se zadnjič ni posrečilo aviatčarju Lathamu, je dosegel zrakoplovec Blériot: S svojim aeropla-

nom je preletel morski kanal med Francijo in Anglijo, ki je na onem mestu 33 kilometrov širok, v 23 minutah. Angleški časopis »Daily Mail« je razpisal ceno za tistega, ki preleti po zraku morski rokav. Prvi se je za to ceno potegoval Latham, ki je pa vsled nekega kvara na motorju padel v morje in ga je morala rešiti ladja, ki ga je spremljevala. Latham je že takrat napovedal, da misli ponoviti eksperiment, čim so mu popravi zrakoplov. Med tem sta prišla v Calais še dva aviatčarja Blériot in grof Lambert. Prvi se je dvignil Blériot v zrak in poizkus se mu je sijajno posrečil. O tem so došla sledeča poročila:

Dover, 25. julija. Blériot, ki se je ob 4. in 30 minut v Calais dvignil v zrak, se je ob 4. in 53 minut pri Dover Castleu spustil na angleško zemljo. Francoska torpedovka »Escopette«, ki ga je spremljevala, je došla ob 6. in 40 minut. Blériot, ki je bolan na nogi, se je moral takoj odpeljati v hotel. Sam pripoveduje, da mu je po 10 minutah izginilo francosko obrežje izpred oči. Nekaj časa ni videl nič drugega kakor vodo in zrak, a kmalu se je prikazala doverska luka. S svojim zrakoplovom je preletel angleške bojne ladje, ki so bile v luki, napravil je v zraku dva kroga in potem se je spustil na tla.

Pariz, 25. julija. Blériot je sklenil tekrovati tudi za ceno, ki je razpisana za let iz Londona v Manchester in iznaša 25.000 frankov.

London, 26. julija. Angleški Aero-klub je sklenil postaviti spomenik na mestu, kjer se je Blériot spustil na angleška tla.

Od »Dalmatije«. Trst, 26. julija. Cimadori, ki je imel postati generalni ravnatelj novega parobrodnega društva »Dalmatia«, ni potrjen. Baje bo imenovan veleposelnik Josip pl. Vida.

Ogrsko. Budimpešta, 26. julija. Socialni demokratje so sklenili, nastopiti vnovič za splošno in enako volilno pravico ter prirede v ta namen po vseh mestih agitacijske shode. Prvi teh shodov bo v Požunu.

Krščansko vprašanje. London, 26. julija. »Times« imajo iz Kandije poročilo, da so takoj po odhodu angleških čet na trdnjavah okrog luke z vojaško slovesnostjo razvili grške zastave.

Konflikti na Turškem. Carigrad, 26. julija. Pri včerajšnji vojaški paradi je občinstvo tako sililo v sultanovo bližino, da je moral policijski minister sam s sabljo goniti ljudi nazaj (?). Angleški poslanik je izrazil velikemu vezirju svoje ogorčenje (!) radi nereda ter je zapustil prostor.

Srbaka dinastija. Berlin, 26. julija. »Zeit am Mittag« poroča iz Belega grada: Princ Jurij je dobil v roke Pašičevo pismo, namenjeno bivšemu ministru Genčiću, vodji zarotnikov, v katerem se pravi: Staroradikalna stranka se zaveda, da je izprememba dinastije za Srbijo neizogibna. Najbolje pa bi bilo, izvoliti kakega angleškega princa za kralja, Petru pa iz zadnjega posojila izplačati pet milijonov.

Francoska kriza. Pariz, 26. julija. Novo ministrstvo je na svoji prvi seji sestavilo vladno izjavo, ki se jutri prečita v parlamentu. Pred vsem hoče Briand z Millerandom izdelati uradniško pragmatiko. Za volilno reformo ne bo dovolj časa pred novimi volitvami.

Zarota na Grškem. Atena, 26. julija. Vlada je prišla na sled protidinastični zaroti. Mlajši častniki v Atenah imajo zvezo z enako mislečimi častniki s drugih mestih. Mnogo častnikov so zaprli.

Atena, 26. julija. Vlada dementira vse vesti o vojaški zaroti.

Grška vojna reforma. Atena, 27. julija. Vojni minister je predložil kralju sledeči načrt, ki je že potrjen: 1. Kraljevski principi opuste vsa poveljstva v armadi in dobe častna mesta. 2. Za vrhovnega poveljnika se imenuje general kakšne inozemske armade. 3. Trije častniki tujih armad dobe inspekcijska poveljstva. 4. Mornarica se reorganizira po enakih načelih.

Boj pri Melili. Madrid, 26. julija. O zadnji bitki pri Melili se naznanjajo grozne posameznosti. Podpolkovnik Marin je bil dvakrat iz puške zadet in je padel. Špancem prijazni Maročani so prišli z ženami in otroci v španski tabor prosit zaščite. Bitke se je udeležilo 16.000 Kabilov. Maročanski pogum je vse presenetil. Špancem so vzeli top v najhujšem ognju.

Madrid, 26. julija. Maročansko poslanstvo je zapustilo mesto.

Madrid, 26. julija. Ministrski svet je sklenil, poslati 30.000 mož v Maroko.

Barcelona, 26. julija. V protest proti maročanski vojni se je razglasila generalna stavka. Tudi v pokrajini je izbruhnila generalna stavka. V Barceloni je razglašeno obsedno stanje.

Madrid, 26. julija. V Sabadelu so stavkujoči delavci prerezali brzojavne žice in preprečili odhod vojaškega vlaka.

Proti Tolstemu. Krakov, 26. julija. Iz Peterburga se javlja, da bo v kratkem proti Tolstemu proces radi njegove knjige »Božje kraljestvo v nas«. Tolstoj ima dva glasovita odvetnika.

Listnica uredništva.

Spodnja Šiška: Dopis o šolskem vprašanju prihodnjic.

Proda se posestvo

v Zagorju ob Savi

3-2

blizu farne cerkve in pet minut od rudnika oddaljeno, ki obstoji iz dveh hiš, enim hlevom in lepim vrtom okrog hiš. V hišah stanovanje za štiri družine. Proda se po nizki ceni. Več se izve pri M. Čobalu v kons. društvu v Zagorju.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, slamoreznice, čistilnice, preše za sadje i. t. d.?

Edino le pri

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji iz najboljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo trdiko pri nakupu **stavbenih potrebščin**, portland-cementa, traverz, železnih šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic i. t. d.

24-19

J. Jax & sin

= LJUBLJANA =

Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji, **ADLER**.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

24-19

Velika in moderna
: zaloga oblek :
= za gospode, dečke in otroke =

A. KUNC

LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3
:: (na vogalu Židovske ulice). ::

Strokovnjača postrežba z izbornimi izdelki po nizkih, stalnih, na vsakem predmetu označenih cenah.

24-15

Naročila po meri točno in priznana dobro.

Kavarna 'Unione' v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca
se priporoča.

Naročajte in širite naš list!

BLUZE

v težki svili, volni in drugina modnim blagu, v krasnih modelih, naj-novejša modna krila, kostume, dežne plašče, otročje oblekce, krstno opravo, prepdasnike, vsevrstno perilo in druga oblačila. Naj-finejše otročje kapice, klobučke, plaščke, pariške modroce, nogavice, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavrtnice, naramnice, ovrtnike, srajce in drugo perilo za gospode priporoča največja narodna konfekcija

M. Kristofič-Bučar

Stari trg 28 Ljubljana Stari trg 28

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in ceno. Cene radi male režije brez konkurence. 52-36

Našim čitateljem priporočamo, da se ozirajo na take tvrdke, ki inserirajo v našem listu.

Telefon št. 177

52-18

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gosp. gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam

zagrebško in
: češko pivo :

Telefon št. 177

Telefon št. 177

Največja zaloga,

najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje!

Čopločev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje, mizarje.

Lakov, pristnih angleških za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg. 104-65

Jantarjeve glazure za pode. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pode.

Voščila, štedilnoga, brezbarvnega in barvastega za pode; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva.

Olje in mazilo za stroje, olje proti prahu.

Ustanovljeno
l. 1832.

Adolf Hauptmann v Ljubljani

Ustanovljeno
l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Masčobo za usnje.

Oljnatih barv, priznane najboljše.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, z jamčeno trpežnega.

Glpsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbollneja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstenih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog nad 36 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 1/2 % ter pripisuje nevzdignjene

obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vložni denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama in ga vlagatelj ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišče po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi obenem plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 1/2 leta. Kdor plačuje 6 % izposojenega kapitala, poplača dolg v 33. letih. Dolжник more poplačati svoj dolg tudi poprej, ako hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje. — Mestna hranilnica izdaja lične

domače hranilnike

proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi otroke navajajo k varčnosti. — V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljala ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska se nahaja v lastni palači v

Prešernovih, prej Slonovih (Elefantnih) ulicah 3.